

Advies van het Comité van de Regio's over:

- de „Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement: Bestrijding van mensenhandel en bestrijding van seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie”,
- het „Voorstel voor een kaderbesluit van de Raad inzake de bestrijding van mensenhandel”, en
- het „Voorstel voor een kaderbesluit van de Raad ter bestrijding van seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie”

(2001/C 357/11)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S,

gezien de Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement „Bestrijding van mensenhandel en bestrijding van seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie”; het voorstel voor een kaderbesluit van de Raad inzake de bestrijding van mensenhandel; het voorstel voor een kaderbesluit van de Raad ter bestrijding van seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie (COM(2000) 854 def. — 2001/0024 (CNS) — 2001/0025 (CNS));

gezien het besluit van het bureau van het Comité van de Regio's om overeenkomstig artikel 265 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap een advies over dit onderwerp op te stellen en commissie 7 „Onderwijs, beroepsopleiding, cultuur, jeugd, sport en burgerrechten” met de voorbereiding van de desbetreffende werkzaamheden te belasten;

gezien het door commissie 7 op 23 april 2001 goedgekeurde ontwerpadvies (CDR 87/2001 rev.) (rapporteur: mevrouw Morsblech (D/ELDR)),

heeft tijdens zijn 39e zitting van 13 en 14 juni 2001 (vergadering van 14 juni) het volgende advies met algemene stemmen goedgekeurd.

STANDPUNT EN AANBEVELINGEN VAN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

Het Comité van de Regio's

1. stelt met bezorgdheid vast dat de mensenhandel in Europa met het oogmerk van seksuele uitbuiting en uitbuiting van arbeidskrachten, alsmede seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie, een prangend probleem is geworden;

2. is ermeê ingenomen dat de Europese Unie dit probleem heeft onderkend, reeds enige tijd tracht hiertegen op te treden en thans nieuwe voorstellen ter bestrijding van mensenhandel en seksuele uitbuiting van kinderen heeft voorgelegd;

3. is van mening dat deze problematiek op Europees niveau en ook in samenwerking met regionale overheden, kandidaat-lidstaten en derde landen moet worden aangepakt;

4. is ervan overtuigd dat de in de kaderbesluiten voorgestelde maatregelen inzake onderlinge aanpassing van het strafrecht in de lidstaten en verbetering van de samenwerking op het gebied van rechtshandhaving, absoluut noodzakelijk zijn om de mensenhandel en de seksuele uitbuiting van kinderen doeltreffend te bestrijden, maar tevens vergezeld moeten gaan van begeleidende maatregelen op Europees, nationaal en regionaal niveau; onderschrijft daarom het standpunt van de Commissie dat deze wetgevingsinitiatieven nog met verdere maatregelen moeten worden aangevuld;

5. is van mening dat de inspanningen om gemeenschappelijke definities en delictomschrijvingen uit te werken van cruciaal belang zijn voor het streven naar een uniform strafrecht en doeltreffende rechtshandhaving;

6. onderschrijft het standpunt dat de bepalingen inzake strafbaarstelling en aansprakelijkheid van rechtspersonen, bescherming van slachtoffers, gerechtelijke bevoegdheid en grensoverschrijdende samenwerking in de twee kaderbesluiten centraal moeten worden geplaatst;

7. pleit ervoor dat in een vroeg stadium ook aan de kandidaat-lidstaten duidelijk wordt gemaakt dat zij zullen moeten afstemmen op de maatregelen ter verwezenlijking van uniforme strafrechtelijke normen, en dat ook zij moeten meewerken aan de tenuitvoerlegging van de maatregelen ter verbetering van de samenwerking tussen rechtshandavingsinstanties; voorts is het van mening dat een en ander ook moet worden besproken met aan de EU grenzende landen die geen kandidaat-lidstaten zijn (b.v. Albanië, Joegoslavië) en buurlanden van de kandidaat-lidstaten (b.v. landen van de vroegere Sovjet-Unie);

8. valt de Commissie bij dat een gecoördineerd en gemeenschappelijk optreden tegen de mensenhandel, de seksuele uitbuiting van kinderen en de kinderpornografie juist in het vooruitzicht van de EU-uitbreiding uitermate noodzakelijk is en is van mening dat hierbij ook een taak is weggelegd voor de interregionale samenwerking tussen EU-regio's en regio's in de kandidaat-lidstaten;

9. pleit er in dit verband voor, ook met de Raad van Europa samen te werken daar aldus een aanzienlijk groter aantal landen van buiten de Europese Unie, met name Midden- en Oost-Europese landen, bij deze inspanningen kunnen worden betrokken;

10. verheugt zich erover dat de maatregelen ter bestrijding van de mensenhandel niet alleen tegen seksuele uitbuiting maar ook tegen uitbuiting van arbeidskrachten gericht zijn en aldus bij de maatregelen tegen het georganiseerd binnensmokkelen van illegale migranten aansluiten;

11. wil dat de EU met name bij de landen in Zuidoost- en Oost-Europa gecoördineerde maatregelen tegen de mensenhandel bepleit en daaraan actief meewerkt;

12. dringt aan op sterkere samenwerking tussen de landen van herkomst, transit en bestemming van slachtoffers van mensenhandel en denkt daarbij met name aan uitwisseling van gegevens, van kennis over criminaliteit en andere onderzoeksresultaten;

13. onderstreept dat vrouwen vaak door de uitzichtloosheid van hun sociaal-economische situatie in hun landen van herkomst slachtoffers van mensenhandel worden en pleit er daarom voor dit gevaar weg te nemen door de economische en sociale ontwikkeling in deze landen uitdrukkelijk te steunen;

14. pleit tegelijk ook voor nauwere samenwerking tussen EU-lidstaten en derde landen, zoals b.v. Oostenrijk en Zwitserland samen overeengekomen zijn gemeenschappelijke grenscontroles te organiseren;

15. dringt aan op ondersteuning en totstandbrenging van een netwerk van organisaties die werk maken van repatriëring naar het land van herkomst, reïntegratie en ondersteuning van slachtoffers van mensenhandel;

16. erkent dat grensoverschrijdende mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting of uitbuiting op arbeidsgebied een halt moet worden toegeroepen, maar onderschrijft tegelijk ook de doelstelling om overal in de EU tegen een dergelijke behandeling van mensen met dezelfde straffen op te treden;

17. stelt vast dat met name internet de verspreiding van kinderpornografie aanzienlijk in de hand werkt en wijst erop dat het dan ook bijzonder moeilijk is deze verspreiding tegen te gaan en strafrechtelijk te vervolgen; onderstreept dat er onverwijld maatregelen moeten worden genomen en vreest dat deze verspreiding van kinderpornografie tot een massadelict zal uitgroeien indien er niet kordaat tegen wordt opgetreden;

18. vindt het met name in het licht van de problemen i.v.m. strafrechtelijke vervolging van kinderpornoverspreiding via internet absoluut noodzakelijk een algemeen preventieve aanpak te ontwikkelen door strenge straffen in te voeren en is van mening dat het Commissievoorstel hiervoor een goede basis vormt;

19. is van mening dat het voorstel van de Commissie om in de delictomschrijving van kinderpornografie een leeftijdsgrens van 18 jaar op te nemen, weliswaar zeer ver gaat, maar met het oog op de bescherming van kinderen en jongeren en als onbetwistbaar criterium voor strafbaarstelling zinvol en opportuun is;

20. attendeert erop dat het opsporen van kinderpornografie op elektronische netwerken, met het oog op strafrechtelijke vervolging ervan, met name door het gebruik van beveiligde computersystemen zeer veel tijd en personeel vergt, en dat de bevoegde autoriteiten daarom meer personeel moeten kunnen inzetten;

21. dringt erop aan er alles voor in het werk te stellen dat de bevoegde autoriteiten in elke EU-lidstaat de nodige beroepsopleiding krijgen en over geavanceerde informatiemiddelen kunnen beschikken om de strijd aan te binden tegen nieuwe verspreidingsvormen van aan mensenhandel gereleerde misdrijven, met name verspreiding van kinderpornografie via internet;

22. is er erg over te spreken dat ook het bezit van kinderpornografie overeenkomstig het Commissievoorstel in heel Europa strafbaar wordt, hetgeen volgens het Comité met name in het licht van de technische mogelijkheden voor verspreiding via internet ook absoluut noodzakelijk is;

23. wijst erop dat de door nieuwe technologieën geboden mogelijkheden, en in het bijzonder internet, ook worden gebruikt voor de uitwisseling van informatie over vraag en aanbod in de vrouwenhandel en dringt er dan ook bij de lidstaten op aan hiertegen kordaat op te treden door een passende uitleg te geven aan de strafwet en door de handhavingsinstanties aan te zetten tot vervolging;

24. pleit voor bevordering van voorlichtingscampagnes in kandidaat-lidstaten en derde landen, met name met medewerking van NGO's, om risicogroepen preventief te beschermen tegen mensenhandel en seksuele uitbuiting van kinderen;

25. beschouwt NGO's ook als belangrijke partners die bij de gemeenschappelijke inspanningen en met name de samenwerking met kandidaat-lidstaten en andere derde landen betrokken moeten worden;

26. beklemtoont dat intergouvernementele uitleveringsovereenkomsten en nationale regelingen inzake strafrechtelijke bevoegdheid van groot belang zijn om te verzekeren dat misdrijven die geheel of gedeeltelijk buiten het herkomstland van de dader zijn gepleegd, probleemloos kunnen worden vervolgd;

27. is van mening dat betere samenwerking op het gebied van rechtshandhaving een belangrijke eerste stap is om de problemen aan te pakken; de totstandbrenging van de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke voorwaarden en de verwezenlijking van deze betere samenwerking zijn taken waarbij ook de regio's, naast de nationale bestuursniveaus, overeenkomstig de nationale bevoegdheidsverdeling, een belangrijke rol moeten spelen;

28. benadrukt dat het sociale begeleiding van en rechtsbijstand voor slachtoffers van zowel mensenhandel als seksuele uitbuiting van kinderen als een belangrijke doelstelling beschouwt en vindt het zeer lovenswaardig dat de Commissie de lidstaten ertoe wil verplichten deze taak op zich te nemen;

29. is van mening dat het met name zaak is slachtoffers van vrouwenhandel ondersteuning en begeleiding te geven, bijvoorbeeld te zorgen voor passend onderdak, reïntegratie op de arbeidsmarkt in het land van verblijf of van herkomst, financiële, psychologische en rechtsbijstand; voorts moet ervoor worden gezorgd dat zij noch in het land van verblijf noch in dat van herkomst een discriminerende behandeling krijgen;

30. hecht veel belang aan de maatregelen inzake bijscholing van en gegevensuitwisseling tussen personen die verantwoordelijk zijn voor de tenuitvoerlegging van de maatregelen ter bestrijding van mensenhandel en seksuele uitbuiting van kinderen, met name justitiële instanties, politiediensten en openbare besturen, en verheugt zich over de geplande voortzetting van het desbetreffende gemeenschappelijke optreden;

31. roept de Commissie en de lidstaten op spoedig overeenstemming te bereiken over de voorgelegde kaderbesluiten ter bestrijding van mensenhandel, seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie;

32. dringt er bij de EU-lidstaten op aan de in deze kaderbesluiten opgenomen maatregelen zo spoedig mogelijk in nationale wetgeving om te zetten en in samenwerking met de Unie en de regio's de nodige verdere maatregelen ter verbetering van de randvoorwaarden voor bestrijding van bedoelde misdrijven te treffen.

Brussel, 14 juni 2001.

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
Jos CHABERT